

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301 273
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

от 2014 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водоземно съоръжение

„каптиран естествен извор“

находище на минерална вода „София-Център“, гр. София, Столична община, област София има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находището на минерална вода „София – Център“ се намира в центъра на гр. София, между бул. „Княгиня Мария Луиза“, ул. „Екзарх Йосиф“, ул. „Сердика“, ул. „Триадица“ и ул. „Пиротска“.

Формираща среда на минералната вода

Минералните води от находище „София-Център“ са привързани към скалите на вулканогенно-седиментния тип сенон (андезити, туфи и пясъчници).

Водата от каптирания естествен извор е с дълбочинен произход и постъпва от пукнатинна водонапорна система, залягаща на дълбочина повече от 750 м от земната повърхност.

Подхранване на находището

Подхранването на подземните води от водоносния хоризонт става чрез инфилтрация на валежи в областите на разкриване на повърхността. Областта на подхранване, която е област и на създаване на напор, се намира в обсега на ограждащите Софийската котловина планински масиви, където горнокредните скали се разкриват на повърхността.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са андезити, туфи и пясъчници с горнокредна възраст. Хидротермалната зона на Софийския минерален извор е привързана към горнокредния водоносен хорст, който е един от най-високите издигнатите блокове в котловината – 27.3 м дълбочина от теренната повърхност.

Експлоатационни водоизточници на минерална вода в находището

Находището е проявено чрез каптирания естествен извор и сондаж № 3хг.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-314/12.04.2011 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационните ресурси за находище на минерална вода „София –Център“, както следва:

Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерални води			Температура Т (°C)	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q _{ЕР1} (л/сек)	Q _{ЕР2} (л/сек)	Q _{ЕР3} (л/сек)		Q (л/сек)	ΔТ (°C)	G ^{Ек} (kJ/s)
Находище на минерална вода „София-Център“, тр.София, област София изключителна държавна собственост	4,80	7,20	-	45	12	30	1508,4
	12,00						

и технически възможен дебит:

Водовземно съоръжения	Технически възможен дебит на водовземното съоръжения	СВН	Допустимо понижение S _{доп}	Допустима дълбочина на водното ниво	Допустима kota на динамичното водно ниво	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	Т (°C)
Каптиран естествен извор	12,00	-	7,7 от kota терен	7,7 от kota терен	532,3	45

Каптиране

Съвременното каптиране на естествения извор е извършено през 1955 г. Каптажът представлява вертикална бетонова шахта с дълбочина 28,3 м. Водоприемната му част е връзана в същинския водоносен хоризонт.

Санитарно-охранителна зона

За находище „София –Център“ няма учредени санитарно-охранителни зони.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	1,85	2,724
Cl ⁻	12,76	10,072
SO ₄ ²⁻	50,20	29,242
CO ₃ ²⁻	36,01	33,587
HCO ₃ ⁻	48,81	22,389
HSiO ₃ ⁻	5,47	1,986
NO ₃ ⁻	< 5,00	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
Сума:	155,10	~100,000

Сух остатък при 180°С	222 mg/l
Сух остатък при 260°С	202 mg/l
Електропроводимост	350 μS/cm
pH	9,48

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Li ⁺	< 0,05	0,000
Na ⁺	65,97	97,589
K ⁺	0,61	0,531
Ca ²⁺	1,10	1,867
Mg ²⁺	< 0,12	0,000
Fe-общо ⁽³⁺⁾	0,02	0,013
Mn ²⁺	< 0,01	0,000
Сума:	67,70	~100,000

H ₂ SiO ₃	49,75 mg/l
Обща минерализация	272,55 mg/l
Въглероден диоксид	0,00 mg/l
Окисляеми от йод серни съединения	0,43±0,04 mg/l

Дебит 12 l/s
Температура 45°

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без мирис и утайка.

3. Микроелементи (mg/l)

Арсен	< 0,010	Селен	< 0,010
Антимон	< 0,005	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,001	Цинк	0,022
Хром	< 0,005	Барий	0,053
Мед	< 0,050	Бор	0,292
Никел	< 0,005	Цианиди	< 0,010
Олово	< 0,010		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 178 от 19.12.2012 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № 1125420-3 от 22.10.2012 г. на ЛИК при Столична РЗИ.

4. Радиологични показатели

Обща α - активност	$\leq 0,049$ Bq/l	Естествен уран	$0,000045 \pm 0,000011$ mg/l
Обща β - активност	$0,094 \pm 0,023$ Bq/l	Обща индикативна доза	$0,0186 \pm 0,0069$ mSv/year
Радий ²²⁶	$0,091 \pm 0,034$ Bq/l		

Данните са съгласно Протокол за контрол на радиологични показатели на вода № W105a от 17.12.2012 г. и № W105b от 17.12.2012 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при $20 \pm 2^\circ\text{C}$ за 72 ч. < 20 КОЕ/см ³	Ешерихия коли при 43°C	0/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при $37 \pm 1^\circ\text{C}$ за 24 ч. < 5 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	0/250 см ³
Колиформи при 37°C	Сулфитредуциращи кластридии	0/50 см ³
	Псевдомонас аеругиноза	0/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 1125420-3 от 22.10.2012 г. на ЛИК при Столична РЗИ.

Заключение:

Общата минерализация на минералната вода от каптиран естествен извор, находище на минерална вода „София-Център“, гр. София, Столична община, област София е 273 mg/l. Характеризира се като хипертермална, ниско минерализирана, карбонатно-сулфатна, натриева и силициева вода, съдържаща флуорид, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредбата № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм., бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната ниска минерализация и наличието на карбонатни, сулфатни и натриеви йони, както и наличието на метасилициева киселина в колоидно състояние.

Питейното балнеолечение с този тип вода оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата регулира лекостепенно хиперацидитета на стомашния сок и стимулира кинетиката на жлъчните пътища. Ниската минерализация и наличието на калциеви йони потенцират диурезата. Наличието на флуор позволява прилагането на минералната вода за кариес профилактика. При продължително използване на водата с тази цел (месеци, години), количеството на приемания флуор не трябва да надвишава 1,5 mg/дневно.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни заболявания (хронични гастрити, гастродуоденити, язвена болест, ентероколити и др.); жлъчно-чернодробни заболявания (жлъчно-камснна болест, хронични холецистити, холангити, холангиохспатити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бърбечно-урологични заболявания (хронични пиелопефрити, хронични цистити, нефролитиаза, уролитиаза, състояние след литотрипсия и др.); метабилитни заболявания (подагра, затлъстяване, захарен диабет и др.).

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 33-35°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни (в ремисия) ставни заболявания (артрозоартрити, спондилартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилартрит и др.); заболявания на периферната първна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); ортопедични заболявания (за раздвижване при посттравматични и постоперативни състояния).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в активен стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; онкологични заболявания; ХИБС - ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана и за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответното temperиране.

МИНИСТЪР:
Д-Р ТАНЯ АНДРЕЕВА

